

Fizetéseképtelenség - Horvátország

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?
- 2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?
- 3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?
- 4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?
- 5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?
- 6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?
- 7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?
- 8 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?
- 9 Mik a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?
- 10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetéseképtelenségi szakértő a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?
- 11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?
- 12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?
- 13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?
- 14 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?
- 15 Melyek a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?
- 16 Ki viseli a fizetéseképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?
- 17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?

Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a csőd előtti eljárás és a csődeljárás jogi személlyel, valamint magánszemély adós vagyonával szemben is megindítható. A csődtörvény értelmében (*Stečajni zakon*, a továbbiakban: csődtörvény) a magánszemély adós olyan természetes személy, aki a személyi jövedelemadóról szóló törvény (*Zakon o porezu na dohodak*) rendelkezései alapján önálló vállalkozói tevékenysége miatt a személyi jövedelemadó hatálya alá tartozik, vagy olyan természetes személy, aki a társasági jövedelemadóról szóló törvény (*Zakon o porezu na dobit*) rendelkezései alapján a társasági jövedelemadó hatálya alá tartozik.

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

a) Csőd előtti eljárás indítható, ha a bíróság megállapítja, hogy fizetéseképtelenség fenyeget, azaz a bíróság arra a megállapításra jut, hogy az adós nem lesz képes teljesíteni a fennálló kötelezettségeit azok esedékessége napján.

A közelgő fizetéseképtelenség akkor állapítható meg, ha még nem merültek fel azok a körülmények, amelyek alapján az adós fizetéseképtelennek minősül, és ha:

- a Pénzügyi Ügynökség (*Financijska agencija*) által a fizetési kötelezettségek rangsorolásáról vezetett nyilvántartásban az adósnak egy vagy több olyan rendezetlen kötelezettségét tartják nyilván, amelynek érvényes jogalapja van, és amelyet az adós további jóváhagyása nélkül bármely számlájáról be kellett volna hajtani, vagy
- az adós a munkavállalói részére munkaszerződés, munkaügyi szabályozás, kollektív szerződés vagy különös szabályozás, vagy a munkáltatók munkavállalók irányába fennálló kötelezettségeit szabályozó más dokumentum alapján járó munkabér kifizetése tekintetében 30 napot meghaladó késedelembe esett, vagy
- az adós az előző albekezdésben hivatkozott munkabérek után járó hozzájárulásokat és adókat onnantól számított 30 napon belül nem fizeti meg, hogy munkabér-kifizetéseket kellett teljesítenie a munkavállalók irányába.

b) Csődeljárás indítható, amennyiben a bíróság megállapítja, hogy fennállnak a csőd megállapításának indokai, azaz a fizetéseképtelenség vagy a túlzott eladósodás.

Az adós akkor fizetéseképtelen, ha folyamatos jelleggel nem képes rendezni a fennálló pénzügyi kötelezettségeit. Nem minősíti az adóst fizetőképessé az a körülmény, ha rendezte egyes hitelezők követeléseit, illetve ha képes egyes hitelezők követeléseit részben vagy teljes egészében rendezni.

Az adós fizetéseképtelennek minősül:

- amennyiben a Pénzügyi Ügynökség által a fizetési kötelezettségek rangsorolásáról vezetett nyilvántartásban egy vagy több olyan rendezetlen kötelezettségét tartják nyilván, amelynek érvényes jogalapja van, és amelyet az adós további jóváhagyása nélkül bármely számlájáról be kellett volna hajtani
- amennyiben a munkavállalói részére munkaszerződés, munkaügyi szabályozás, kollektív szerződés vagy különös szabályozás, vagy a munkáltatók munkavállalók irányába fennálló kötelezettségeit szabályozó más dokumentum alapján járó, három egymást követő munkabért nem fizetett ki.

A túlzott eladósodást abban az esetben állapítják meg, ha a jogi személy adós vagyona többé nem fedezi a fennálló kötelezettségeit.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

A csődeljárásban a csődvagyon magában foglalja a csődeljárás megindítása időpontjában az adós tulajdonában lévő összes vagyontárgyat, valamint az adós által a csődeljárás során szerzett vagyontárgyakat. A csődvagyonból fedezik a csődeljárás költségeit és az adós hitelezőinek követeléseit, valamint az olyan követeléseket, amelyeket az adós vagyontárgyain fennálló bizonyos jogokkal biztosítottak.

A csődeljárás megindítását követően a csődvagyonba tartozó vagyontárgyak az adós képviselőjére jogszabálynál fogva korábban felhatalmazott személyek, vagy a magánszemély adós általi ingyenes használatának nincsen joghatása, kivéve a köznyilvántartásokba vetett bizalom elvének fenntartását szolgáló általános szabályok által szabályozott használatot. Az ellenértéket visszajuttatják a másik félnek a csődvagyonból, amennyiben az növelte a csődvagyon értékét.

Amennyiben a magánszemély adós a csődeljárás megindítása előtt vagy annak során hagyatékban vagy hagyományban részesült, kizárólag az adós jogosult elfogadni vagy visszautasítani a hagyatékot vagy hagyományt.

Amennyiben az adós közös tulajdont vagy bármely egyéb jogviszonyt vagy társulást alapít harmadik személlyel, a vagyon felosztása a csődeljárás keretein kívül történik. Az ilyen viszonyokból eredő kötelezettségek rendezése iránt önálló kielégítés igényelhető az adóst megillető részből.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

a) Csőd előtti eljárás – a vagyonkezelő kijelölésére vonatkozó előírások megegyeznek a felszámoló kijelölésére vonatkozó előírásokkal. A bíróság, amennyiben szükségesnek ítéli, a csőd előtti eljárást megindító határozatában vagyonkezelőt jelöl ki. A vagyonkezelő feladatai megszűnnek a csőd előtti egyezség jóváhagyásáról vagy a csődeljárás megindításáról hozott határozat napján, vagy a hitelezők döntése alapján.

A vagyonkezelő a csőd előtti eljárásban köteles:

1. megvizsgálni az adós üzleti tevékenységét
2. megvizsgálni az adós vagyontárgyainak és kötelezettségeinek jegyzékét
3. megvizsgálni a nyilvántartásba vett követelések hitelességét
4. vitatni azokat a követeléseket, amelyek valóságuk tekintetében a hitelezői nyilatkozatok alapján vagy bármely egyéb okból kétsései merülnek fel
5. felügyelni az adós üzleti tevékenységét – különös tekintettel a pénzügyi tevékenységére –, a harmadik felekkel szembeni kötelezettségek megállapítását, az áruk vagy szolgáltatások vételével kapcsolatos fizetési biztosítékok kibocsátását és üzleti tevékenységet, eközben gondoskodva arról, hogy az adós vagyontárgyai ne károsodjanak
6. panasszal élni a bíróság felé, ha az adós a csődtörvény 67. cikkében foglaltakat megsértve jár el
7. kibocsátani a csődtörvény 69. és 71. cikke szerinti végzéseket és tanúsítványokat
8. gondoskodni arról, hogy a csőd előtti eljárás költségeit teljes mértékben és időben megfizessék
9. megtenni a csődtörvényben előírt egyéb intézkedéseket.

A csőd előtti eljárás megindításának napjától annak befejezéséig az adós kizárólag olyan kifizetéseket teljesíthet, amelyek a szokásos üzleti tevékenységéhez szükségesek. Ebben az időszakban az adós nem rendezheti azokat a kötelezettségeket, amelyek a csőd előtti eljárás megindítása előtt merültek fel és váltak esedékessé, kivéve az adós munkavállalóival és korábbi munkavállalóival szembeni, munkaviszonyból eredő bruttó fizetési kötelezettségeket – amennyiben a követelések a csőd előtti eljárás megindítása napjáig esedékessé váltak –, a fizetendő végkielégítést a jogszabályban, illetve kollektív megállapodásban meghatározott összeghatárig, a munkahelyi baleset vagy munkával kapcsolatos megbetegedés miatti kártérítési követeléseket, valamint az alapvető hozzájárulások összegével növelt munkavállalói jövedelmeken és a munkavállalókat a munkaszerződésekkel és kollektív megállapodásokkal összhangban megillető egyéb anyagi jogokon alapuló követeléseket, amelyek a csőd előtti eljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően váltak esedékessé, valamint a különös jogszabályban meghatározottak szerint a szokásos üzleti tevékenységhez szükséges kifizetéseket.

A csőd előtti eljárás megindítása iránti kereset előterjesztésétől a csőd előtti eljárás megindításáról hozott határozatig az adós a vagyontárgyait nem idegenítheti el vagy terhelheti meg, kivéve, ha azt a vagyonkezelő, vagy vagyonkezelő kijelölése hiányában a bíróság előzetesen jóváhagyta.

b) Csődeljárás – a csődeljárás során a felszámolót véletlenszerűen választják ki az illetékes bíróság illetékességi területére vonatkozó „A” felszámolói névjegyzékből, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik. Az előbbiekről szerinti kiválasztást követően a bíróság a csődeljárást megindító határozatban kijelöli a felszámolót. Kivételes esetekben, ha a csődeljárást megelőző csőd előtti eljárás során vagyonkezelőt jelöltek ki, vagy ha a csődeljárásban ideiglenes felszámolót jelöltek ki, a bíróság a vagyonkezelőt vagy az ideiglenes felszámolót jelöli ki felszámolóként.

A felszámolót felruhazzák az adós bejegyzett szerveinek jogaival és kötelességeivel, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik. Amennyiben az adós a csődtörvény 217. cikkének (2) bekezdése alapján folytatja az üzleti tevékenységét a csődeljárás során, az üzleti tevékenység irányítását a felszámoló látja el.

A felszámoló képviseli az adóst. A felszámoló a magánszemély adósnak csak azokat a tevékenységeit irányítja, amelyek a csődvagyonnal kapcsolatosak, és az adós képviselője során a jogi képviselő jogkörei illetik meg.

A felszámoló lelkiismeretesen és szabályosan köteles eljárni, ennek keretében különösen köteles:

1. pótolni a számviteli nyilvántartás hiányait a csődeljárás megindításának napjáig
2. előzetes költségbecslést összeállítani a csődeljárásról és azt jóváhagyásra megküldeni a hitelezői választmány részére
3. bizottságot létrehozni a vagyontárgyak leltárba vételéhez
4. az adós vagyonáról nyitómérleget összeállítani
5. kellő körültekintéssel intézkedni az adós megkezdett, de nem befejezett műveleteinek befejezése és az adós vagyonának megóvásához szükséges műveletek elvégzése iránt
6. eljárni az adós követeléseinek érvényesítése érdekében

7. lelkiismeretesen ellátni az adós a csődtörvény 217. cikkének (2) bekezdésében említett üzleti tevékenységét
8. benyújtani a Horvát Nyugdíjbiztosító Intézethez a kedvezményezett munkajogi helyzetével összefüggő dokumentumokat
9. kellő körültekintéssel érvényesíteni vagy behajtani az adós csődvagyonba tartozó tulajdonát és jogait
10. előkészíteni a hitelezők részére történő felosztást, és a jóváhagyást követően végrehajtani a felosztást
11. végelszámolást benyújtani a hitelezői választmány részére
12. további felosztást végezni a hitelezők részére
13. a csődeljárás befejezését követően a csődtörvénnyel összhangban képviselni a csődvagyont.

A felszámolóknak háromhavonta legalább egy alkalommal formanyomtatványon írásbeli jelentést kell benyújtania a csődeljárásról és a csődvagyon egyenlegéről.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Amennyiben a csődeljárás megindításakor a hitelező jogszabállyal vagy szerződéssel összhangban beszámításra volt jogosult, a csődeljárás megindítása e jogot nem érinti.

Amennyiben a csődeljárás megindításakor fennáll egy vagy több, felfüggesztő feltétel mellett beszámítandó követelés, vagy olyan követelés, amely nem esedékes, vagy amelyet nem azonos módon terveznek teljesíteni, a beszámításra a szükséges feltételek teljesülése esetén kerül sor. A beszámításra nem vonatkozik az a szabály, miszerint a fennálló követelések a csődeljárás megindításakor esedékessé válnak, valamint hogy a nem pénzbeli követelések vagy a meghatározatlan pénzüsszegre vonatkozó követelések pénzbeli értékét a csődeljárás megindításakor készített becslés szerinti összegben állapítják meg. Amennyiben a beszámítani tervezett követelés a beszámítás lehetővé válását megelőzően feltétel nélkülivé és esedékessé válik, a beszámítás lehetősége megszűnik.

A beszámítás lehetősége nem szűnik meg az eltérő pénznemekben vagy elszámolási egységekben megadott követelések tekintetében, feltéve, hogy az ilyen pénznemek vagy elszámolási egységek könnyen átválthatók a beszámításra felhasznált követelés teljesítésének helye szerint. Az átváltást a teljesítés helye szerint érvényes árfolyam szerint kell elvégezni a beszámításra vonatkozó nyilatkozat átvételekor.

A beszámítás nem fogadható el, ha:

1. a hitelező csődvagyonnal szembeni kötelezettsége csak a csődeljárás megindítását követően keletkezett
2. a hitelező részére a követelést valamely másik hitelező csak a csődeljárás megindítását követően engedményezte
3. a hitelező a követelést a csődeljárás megindítását megelőző utolsó hat hónapban engedményezés útján szerezte meg vagy a csőd előtti eljárást a csődeljárás megindításának napja előtti utolsó hat hónapban nem indították meg, a hitelező pedig tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy az adós fizetéseképtelenné vált, vagy hogy az adóssal szemben csőd előtti eljárás, illetve csődeljárás megindítása iránti keresetet nyújtottak be. Ettől eltérően a beszámítást engedélyezik, ha a követelést teljesítetlen szerződés teljesítésére figyelemmel engedményezték vagy ha a követelés teljesítésére vonatkozó jogot az adós jogügyletének sikeres megtámadása révén újra megszerezték.
4. a hitelező a beszámítás jogát megtámadható jogi aktus útján szerezte meg.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Amennyiben a csődeljárás megindításakor az adós és a szerződésben részes másik fél nem teljesítette, illetve csak részben teljesítette a kölcsönösen kötelező érvényű szerződést, a felszámoló az adós helyett teljesítheti a szerződésben foglaltakat és követelheti, hogy a másik fél is teljesítse a szerződést. Amennyiben a felszámoló megtagadja a szerződés teljesítését, a másik fél a késedelemből eredő követelését csak a csődeljárás hitelezőjeként érvényesítheti. Amennyiben a szerződésben részes másik fél felhívja a felszámolót, hogy nyújtsa be a választási jogára vonatkozó észrevételét, a felszámoló köteles azonnal, de legkésőbb a meghallgatást követően, ajánlott postai küldemény útján értesíteni a másik felet arról, hogy szándékában áll-e követelni a szerződés teljesítését. Ettől eltérően, amennyiben a másik fél jelentős károkat szenvedne el a meghallgatásig és erről a felszámolót tájékoztatta, a felszámoló köteles a másik felet nyolc napon belül ajánlott postai küldemény útján értesíteni arról, hogy követelni fogja-e a szerződés teljesítését. Ennek elmulasztása esetén a felszámoló nem jogosult követelni a szerződés teljesítését.

Amennyiben a követelt teljesítés osztható és amennyiben a másik fél részben teljesítette a teljesítési kötelezettségeit a csődeljárás megindításakor, ez a fél jogosult érvényesíteni az ellenszolgáltatásra vonatkozó jogát a részleges teljesítés arányában a csődeljárás hitelezőjeként, még abban az esetben is, ha a felszámoló követelte a fennmaradó rész teljesítését. A másik fél az

ellenszolgáltatásra vonatkozó joga érvényesítésének elmaradása esetén nem jogosult követelni annak az értéknek a visszatérítését, amellyel az adós vagyona a részleges teljesítés következtében növekedett.

Amennyiben az adós valamely vagyontárgyán vagy az adós javára bejegyzett jogon valamely jog megszerzésére vagy visszavonására vonatkozó követelés biztosítékkal való ellátása érdekében, vagy az ilyen jog tartalmának vagy rangsorának megváltoztatása iránti követelés biztosítékkal való ellátása érdekében záradékot jegyeztek be az ingatlan-nyilvántartásba, a hitelező a követelését a csődvagyonból mint hitelező rendezheti. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha az adós a hitelezővel szemben vállalta az összes többi kötelezettséget, amely kötelezettségeket azonban később részben vagy teljes egészében nem teljesített. Ez a rendelkezés alkalmazandó analógia útján a hajózási lajstromba, az építés alatt lévő hajók nyilvántartásába vagy a légi járművek lajstromába bejegyzett záradékokra is.

Amennyiben a csődeljárás megindítása előtt az adós tulajdonjog-fenntartással értékesítette az ingóságait és e vagyontárgyait a vevő birtokába adta, a vevő követelheti az adásvételi szerződés teljesítését. Szintén ez vonatkozik arra az esetre, ha az adós a vevővel szemben további kötelezettségeket vállalt, amelyeket nem, vagy csak részben teljesített. Amennyiben a csődeljárás megindítása előtt az adós tulajdonjog-fenntartással ingatlant vásárolt és azt az eladótól birtokba vette, a felszámolót a csődtörvény 181. cikke alapján megilleti a választás joga.

Az ingatlanok vagy helyiségek bérletére, illetve lízingelésére nem szűnik meg a csődeljárás megindításával. Szintén ez vonatkozik az olyan bérleti és lízingszerződésekre, amelyet az adós bérbeadóként, illetve lízingbeadóként kötött olyan tárgyak tekintetében, amelyeket annak a harmadik személynek engedte át, aki a megszerzésüket vagy előállításukat finanszírozta. A csődeljárás megindítása előtti időre vonatkozó jogokat, valamint a szerződés idő előtti megszüntetéséből eredő károkkal kapcsolatos jogokat a másik fél csak a csődeljárás hitelezőjének minőségében eljárva érvényesítheti.

A felszámoló megszüntetheti valamely ingatlan vagy helyiség bérletét vagy lízingjét, amely tekintetében az adós mint bérlő vagy lízingbevevő szerződött, függetlenül a szerződés időtartamától, figyelemmel a jogszerű felmondási időre. Amennyiben a felszámoló bejelenti a megszüntetést, a másik fél a csődeljárásban hitelezőként eljárva a szerződés idő előtti megszüntetése miatt kártérítést kérhet. Amennyiben a csődeljárás megindításakor az adós még nem vette birtokba az ingatlant vagy helyiséget, a felszámoló és a másik fél elállhat a szerződéstől. Amennyiben a felszámoló eláll a szerződéstől, a másik fél a csődeljárásban hitelezőként eljárva a szerződés idő előtti megszüntetése okán elszenvedett károk megtérítése iránt kártérítést követelhet. A felek a másik fél kérésére kötelesek 15 napon belül értesíteni a másik felet arról, hogy szándékukban áll-e elállni a szerződéstől. Ennek elmulasztása esetén a fél elveszíti az elállás jogát.

Amennyiben az adós mint az ingatlan vagy helyiség csődeljárás megindítása előtti bérlője, illetve lízingbevevője követeléssel rendelkezett a jövőre nézve a bérleti, illetve lízingszerződéssel kapcsolatban, ennek annyiban van joghatása, amennyiben az a csődeljárás megindításának aktuális naptári hónapját érintő bérlettel vagy lízinggel kapcsolatos. Amennyiben a csődeljárást a hónap tizenötödik napját követően indítják meg, a fennálló követelés a következő naptári hónap tekintetében is joghatással bír és kifejezetten a bérlet vagy lízing rendezésére vonatkozik. A végrehajtáson alapuló követelések egyenértékűek a szerződéses követelésekkel.

A felszámoló az adós mint bérlő vagy lízingbevevő nevében eljárva megszüntetheti a bérleti vagy lízingszerződést a jogszabályban meghatározott felmondási idő alkalmazásával, függetlenül a szerződésben rögzített felmondási időtől.

A harmadik fél, akinek a felszámoló az adós által bérelt vagy lízingelt ingatlant vagy helyiséget elidegenítette, és aki ebből következően a bérleti vagy lízingszerződésben az adós helyébe lép, jogilag meghatározott felmondási idő betartásával megszüntetheti a szóban forgó szerződést.

Amennyiben az adós a bérlő vagy a lízingbevevő, a szerződésben részes másik fél nem szüntetheti meg a bérleti vagy lízingszerződést a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően:

1. a csődeljárás megindítását megelőzően felmerülő, a bérleti díjat vagy lízingdíjat érintő fizetési késedelem miatt
2. az adós pénzügyi helyzetének romlása miatt.

A csődeljárás megindítása nem vonja magával az adóssal kötött munkaszerződések vagy szolgáltatási szerződések megszűnését. A csődeljárás megindítása a munkaszerződés megszüntetésének rendkívüli indokául szolgálhat. A csődeljárás megindítását követően a felszámoló az adós (mint munkáltató) nevében eljárva, valamint a munkavállaló megszüntetheti a munkaszerződést, függetlenül annak időtartamától, valamint tekintet nélkül a munkavállalók védelmére vonatkozó jogi, illetve szerződésben rögzített rendelkezésekre. A felmondási idő egy hónap, kivéve, ha jogszabály ennél rövidebb időt ír elő. Amennyiben a munkavállalók úgy ítélik meg, hogy a munkaszerződésük megszüntetése nem a jogszabályoknak megfelelően történt, a munkatörvényben (*Zakon o radu*) foglaltak alapján igényelhetnek jogvédelmet.

A felszámoló a bíróság jóváhagyása alapján új határozott idejű munkaszerződéseket köthet a határozott idejű munkavégzésre vonatkozó munkaszerződésekre irányadó általános szabályozásban foglalt korlátozások nélkül, annak érdekében, hogy be tudják fejezni a már megkezdett üzleti műveleteket és megelőzzék az esetleges károkat. A felszámoló meghatározza a munkabéreket és az egyéb munkavállalói juttatásokat a bíróság egyetértésével, valamint a jogszabályokkal és a kollektív megállapodással összhangban. A munkabéreket és munkavállalói juttatásokat, amelyekre a munkavállalók a csődeljárás megindítását követően szereztek jogosultságot, a csődvagyonnal szembeni kötelezettségekként rendezik.

A munkavállalók részvételi joga a csődeljárás megindításával megszűnik. A munkavállalók tanácsával kötött megállapodások a felszámolóra nézve nem kötelezőek.

Az adós azon utasításai, amelyek a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat érintik, a csődeljárás megindításakor érvényüket veszítik. Amennyiben valamely személy, aki ilyen utasítást kapott, önhibáján kívül nem tud a csődeljárásról, és folytatja a tevékenységét, az utasítás továbbra is hatályban lévőnek minősül. Annak a személynek a követelését, aki az ily módon folytatott tevékenységekkel kapcsolatos utasítást kapott, úgy rendezik, mint a csődeljárásban eljáró hitelező követelését. Az utasított személy a károk felszámolása érdekében a csődeljárás megindítását követően köteles mindaddig folytatni a tevékenységét, amíg a felszámolóbiztos e tevékenységeket át nem veszi. Az utasított személy ilyen tevékenységekkel kapcsolatos követelését hitelezői követelésként rendezik a csődvagyonból.

Az adósnak tett vagy az adós által tett ajánlatok a csődeljárás megindításának napján érvényüket veszítik, kivéve, ha e dátumot megelőzően elfogadásra kerültek.

Az olyan üzleti szerződésekre tekintettel, amelyben valaki az adós nevében bizonyos szolgáltatások nyújtását vállalta, és figyelemmel az adósnak a csődvagyonba kerülő vagyontárgyakkal kapcsolatos felhatalmazására, amennyiben az ilyen felhatalmazás a csődeljárás megindításával érvényét veszti, az utasított személy a kár felszámolása érdekében a csődeljárás megindítását követően köteles mindaddig folytatni a tevékenységét, amíg a felszámolóbiztos a tevékenységek végzését át nem veszi. Az utasított személy ily módon továbbfolytatott tevékenységekkel kapcsolatos követelését hitelezői követelésként rendezik a csődvagyonból.

Nem bírnak joghatással az olyan szerződéses rendelkezések, amelyek előre kizárják vagy korlátozzák a csődtörvény rendelkezéseinek alkalmazását.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

a) Csőd előtti eljárás – a csőd előtti eljárás megindításának napjától annak befejezéséig az adóssal szemben nem indítható végrehajtási, közigazgatási vagy biztosítéki eljárás. Bármely ilyen folyamatban lévő eljárást fel kell függeszteni a csőd előtti eljárás megindításának napjával. A felfüggesztett eljárást a hitelezők javaslatára újból megindítják:

- a csőd előtti egyezség megkötését követően – olyan követelésekkel vagy követelésrészekkel kapcsolatban, amelyet a csőd előtti eljárás során vitattak

- a csőd előtti eljárás megszüntetéséről hozott jogerős határozatot követően.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak a csőd előtti eljárás által nem érintett eljárásokra vagy a csőd előtti eljárás megindítását követően felmerült követelések rendezésére irányuló eljárásokra.

Az olyan bírósági eljárásban, amelyben elrendelték az eljárás felfüggesztését a csőd előtti eljárás megindítása miatt, és amelyben később a hitelező követelését is magában foglaló, a csőd előtti egyezséget jóváhagyó jogerős határozat született, a bíróság folytatja az eljárást és elutasítja a keresetet vagy megszünteti a végrehajtási vagy biztosítéki eljárást, kivéve ha az a csőd előtti eljárásban vitatott követeléssel vagy követelésrészsel függ össze.

b) Csődeljárás – a csődeljárás megindítását követően az egyes hitelezők nem kezdeményezhetnek végrehajtást vagy tarthatnak igényt biztosítékra az adóssal szemben a vagyonának olyan részei tekintetében, amelyek a csődvagyonba tartoznak, vagy az adós egyéb vagyontárgyaival szemben. Azok a hitelezők, akik nem a csődeljárásban eljáró hitelezők, nem követelhetnek végrehajtást vagy biztosítékot az adós jövőbeli követeléseivel szemben a munkaviszonyuk alapján vagy más szolgáltatás alapján, vagy ezen az alapon a saját követeléseikkel szemben a csődeljárás során, kivéve a tartási követelések és egyéb olyan követelések rendezését, amelyek az adós foglalkoztatásból származó jövedelmének abból a részéből nyerhetnek kielégítést, amelyből más hitelezők követelései nem rendezhetők. A csődeljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő ilyen végrehajtási és biztosítéki eljárások félbeszakadnak. Ezeknek az eljárásoknak az újbóli megindítása esetén a végrehajtási bíróság felfüggeszti az eljárást.

A csődeljárás megindítását követően azok a hitelezők, akik az adós fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyomból (*izlučni vjerovnici*) kivett vagyontárgyainak hivatkozott részére is igényt tarthatnak, erre vonatkozó joguk gyakorlása érdekében az adóssal szemben végrehajtási, illetve biztosítéki eljárást kezdeményezhetnek a végrehajtási eljárásra vonatkozó általános szabályok szerint. A felfüggesztett végrehajtási, illetve biztosítéki eljárást, amelyet a hitelező a csődeljárás megindítása előtt kezdeményezett, a végrehajtási bíróság a végrehajtási eljárásra vonatkozó általános szabályok szerint újból megindítja és lefolytatja.

A csődeljárás megindítását követően a külön kielégítésre jogosult hitelezők (*razlučni vjerovnici*) nem jogosultak végrehajtási vagy biztosítéki eljárást indítani. A csődeljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő végrehajtási és biztosítéki eljárásokat felfüggesztik. A felfüggesztett végrehajtási és biztosítéki eljárásokat a csődeljárást lefolytató bíróság újból megindítja az azon tételek realizálására vonatkozó szabályok alkalmazásával, amelyek tekintetében a csődeljárásban fennáll a külön kielégítés joga.

A csődeljárás megindítását követően a bejegyzésre vonatkozó előfeltételek teljesülése esetén a köznyilvántartásokba történő bejegyzést azelőtt engedélyezik, hogy a csődeljárás megindításának jogkövetkezményei hatályba léptek volna.

A csődeljárás megindítását követő hat hónapig nem engedélyezik a végrehajtást az olyan követelések csődvagyomból való kielégítése érdekében, amelyek nem a felszámoló jogi aktusain alapulnak.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a következőkre:

1. a csődvagyon olyan kötelező érvényű kétoldalú szerződésből eredő tartozásai, amely szerződés teljesítését a felszámoló vállalta
2. állandó szerződéses viszonyból eredő kötelezettségek az első olyan határidő leteltét követően, ameddig a felszámoló felmondhatta volna a szerződést
3. állandó szerződéses viszonyból eredő kötelezettségek, amennyiben a felszámoló a csődvagyon javára ellenszolgáltatást kapott.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

a) Csőd előtti eljárás - a csőd előtti eljárás megindításától annak befejezéséig polgári peres eljárás nem indítható az adóssal szemben. A csőd előtti eljárás megindításakor az ilyen folyamatban lévő eljárások felfüggesztésre kerülnek. A felfüggesztett eljárást a hitelező javaslatára újból megindítják:

- a csőd előtti egyezség megkötését követően – olyan követelésekkel vagy követelésrészekkel kapcsolatban, amelyet a csőd előtti eljárás során vitattak

- a csőd előtti eljárás megszüntetéséről hozott jogerős határozatot követően.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak a csőd előtti eljárás által nem érintett eljárásokra vagy a csőd előtti eljárás megindítását követően felmerült követelések rendezésére irányuló eljárásokra.

Az olyan bírósági eljárásban, amelyben az eljárás felfüggesztését elrendelték a csőd előtti eljárás megindítása miatt, és amelyben később a hitelező követelését is magában foglaló, a csőd előtti egyezséget jóváhagyó jogerős határozat született, a bíróság folytatja az eljárást és elutasítja a keresetet vagy megszünteti a végrehajtási vagy biztosítéki eljárást, kivéve ha az a csőd előtti eljárásban vitatott követeléssel vagy követelésrészrel függ össze.

b) Csődeljárás - a felszámoló az adós nevében és érdekében eljárva átveszi a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakkal kapcsolatos azon peres eljárásokat, ideértve a választottbírósági eljárásokat, amelyek a csődeljárás megindításakor folyamatban voltak. A csődeljárásban bejelentett követelésekkel kapcsolatos jogviták mindaddig nem folytatódhatnak, amíg azokat a felülvizsgálati tárgyaláson nem vizsgálták meg.

A csődeljárás megindításakor az adóssal szemben folyamatban lévő jogvitákat az adós nevében a felszámoló veszi át, amennyiben azok az alábbiakkal kapcsolatosak:

1. egyes vagyontárgyak csődvagyomból való kizárása
2. külön kielégítés
3. a csődvagyon tartozásai.

9 Mik a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

a) Csőd előtti eljárás - a csőd előtti eljárásban azok a személyek az adós hitelezői, akik a csőd előtti eljárás megindításakor az adóssal szemben pénzbeli követeléssel rendelkeznek. A csődtörvénynek a csődmegállapodásokról való szavazati jogot

megállapító szabályait megfelelően alkalmazni kell a hitelezők arra vonatkozó jogára, hogy szavazzanak a szerkezetátalakítási terv felől.

A hitelezők írásban szavaznak az előírt szavazólapon. A szavazólapot legkésőbb a szavazás tárgyában tartott tárgyalás megkezdéséig be kell nyújtani a bíróságnak, és azon szerepelnie kell az erre felhatalmazással rendelkező személy aláírásának és tanúsításának. Amennyiben a tárgyalás megkezdéséig a hitelezők nem nyújtják be a szavazólapot, vagy olyan szavazólapot nyújtanak be, amelyből nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy miként szavaztak, úgy kell tekinteni, hogy a szerkezetátalakítási terv ellen szavaztak.

A tárgyaláson jelen lévő hitelezők az előírt szavazólapot használva szavaznak. Amennyiben egyes szavazásra jogosult hitelezők nem szavaznak ezen a tárgyaláson, úgy kell tekinteni, hogy ők a szerkezetátalakítási terv ellen szavaztak.

Az egyes szavazásra jogosult hitelezői osztályok külön szavaznak a szerkezetátalakítási terv felől. A csődegyezségek résztvevőinek osztályozására vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a csőd előtti eljárásban a hitelezők osztályozására is.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelezők elfogadták a szerkezetátalakítási tervet, ha az összes hitelező többsége mellette szavazott, és ha minden egyes osztályban a terv mellett szavazó hitelezők összes követelésének összege legalább kétszer akkora, mint a terv elfogadása ellen szavazó hitelezők követeléseinek összege.

A közös joggal rendelkező hitelezők, illetve azok a hitelezők, akiknek a jogai egyetlen egységes jogot képeztek a csőd előtti eljárás okainak felmerüléséig, a szavazás során egy hitelezőnek számítanak. Ennek megfelelően kell kezelni a külön jogok birtokosait és a haszonélvezeti joggal rendelkezőket.

b) Csődeljárás - hitelezői választmány - a bíróság annak érdekében, hogy védje a hitelezői érdekeket a csődeljárásban, az első hitelezői tárgyalást megelőzően hitelezői választmányt hozhat létre és kijelölheti annak tagjait.

A legmagasabb összegű követelésekkel rendelkező hitelezőket és a kísértékű követelésekkel rendelkező hitelezőket a hitelezői választmányban egyaránt képviselni kell. Ezen felül az adós korábbi munkavállalóinak képviselőtéről is gondoskodni kell a hitelezői választmányban, kivéve ha e személyek mint hitelezők jelentéktelen követeléssel vesznek részt az eljárásban.

A külön kielégítés jogával (*razlučni vjerovnici*) rendelkező hitelezők és azok a személyek, akik nem hitelezők, azonban szakértelmükkel hozzájárulhatnak a választmány munkájához, a hitelezői választmány kijelölt tagjai lehetnek.

A hitelezői választmánynak páratlan számú, legfeljebb kilenc főből álló tagsággal kell rendelkeznie. Amennyiben a hitelezők száma nem éri el az ötöt, valamennyi hitelezőt megilleti a hitelezői választmány jogköre.

Amennyiben az előzetes tárgyaláson a hitelezők elismert követeléseinek értékét 50 millió HRK-t meghaladó összegben határozták meg, és az adós a csődeljárás megindításának napján több mint 20 munkavállalóval áll munkaszerződésben, a bíróságnak lehetővé kell tennie a hitelezők számára, hogy határozatot hozzanak a hitelezői választmány létrehozásáról.

A hitelezői választmánynak felügyelnie kell a felszámolót és segítenie kell őt az üzleti tevékenység végzése során, valamint ellenőriznie kell a csődtörvény 217. cikke szerinti műveleteket, vizsgálnia kell a könyvelést és egyéb, üzlettel kapcsolatos nyilvántartásokat, és el kell rendelnie a forgalom és a készpénz összegének ellenőrzését. A hitelezői választmány a választmány egyes tagjait önálló intézkedések megtételére hatalmazhatja fel a feladatkörén belül.

A feladatkörének keretein belül a hitelezői választmány különösen:

1. megvizsgálja a felszámoló által a csődeljárás menetéről és a csődvagyon állapotáról készített jelentéseket
2. áttekinti az üzleti főkönyveket és a felszámoló által magához vett teljes dokumentációt
3. a felszámoló intézkedéseivel szemben kifogást nyújthat be a bírósághoz
4. jóváhagyja a csődeljárásra vonatkozó költségbeclést
5. a bíróság kérésére ismerteti a bírósággal az adós vagyonának felszámolására vonatkozó véleményét
6. a bíróság kérésére ismerteti a bírósággal a folyamatban lévő üzleti tevékenységek folytatásával vagy az adós intézkedéseivel kapcsolatos véleményét
7. a bíróság kérésére ismerteti a bírósággal a vagyonleltárban megállapított indokolt veszteségek elismerésével kapcsolatos véleményét

(3) A hitelezői választmány köteles értesíteni a hitelezőket a csődeljárás menetéről és a csődvagyon állapotáról.

A hitelezői gyűlés

A bíróság hitelezői gyűlést hív össze. A részvétel joga megillet minden csődeljárásban eljáró hitelezőt, a csődeljárásban eljáró önálló kielégítési joggal rendelkező hitelezőt, megilleti továbbá a felszámolót és a magánszemély adóst.

A jelentéstételi tárgyaláson vagy bármely ezt követő tárgyaláson a hitelezői gyűlés felhatalmazással rendelkezik az alábbiakra:

1. hitelezői választmányt hozhat létre, amennyiben arra még nem került sor, illetve megváltoztathatja az összetételét vagy a választmányt feloszlathatja
2. új felszámolót jelölhet ki
3. dönthet az adós tevékenységének folytatása vagy beszüntetése felől, valamint az adós vagyona felszámolásának módjáról és feltételeiről
4. a felszámolót csődegyezség készítésére szólíthatja fel
5. meghozhat bármely, a hitelezői választmány hatáskörébe tartozó határozatot
6. döntést hozhat egyéb, a csődtörvény alapján a csődeljárás végrehajtása és lezárása szempontjából jelentős kérdésekben.

A hitelezői gyűlés felszólíthatja a felszámolót, hogy értesítéseket és jelentéseket terjesszen elő az ügyek állásáról és az üzleti tevékenységről. Amennyiben nem hoztak létre hitelezői választmányt, a hitelezői gyűlés elrendelheti a forgalom és a készpénz felszámoló által kezelt összegének ellenőrzését.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetéseképtelenségi szakértő a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A csődeljárás megindításakor az adós mint jogi személy jogai megszűnnek és a felszámolóra szállnak át. A csődeljárás megindításakor a magánszemély adósnak a csődvagyon részét képező vagyontárgyak kezelésére és elidegenítésére vonatkozó jogai a felszámolóra szállnak át.

A csődeljárás megindítását követően a felszámoló haladéktalanul köteles birtokba venni a csődvagyon összes vagyontárgyát és átvenni azok kezelését.

A felszámoló a csődeljárás megindításáról hozott végrehajtható határozat alapján kérheti a bíróságtól, hogy utasítsa az adóst a vagyontárgyainak átadására, valamint hogy rendeljen el végrehajtási intézkedéseket az utasítás betartásának kikényszerítése érdekében.

A felszámoló a csődeljárást megindító határozat jogerőre emelkedését követően megkérheti a bíróságot, hogy a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat birtokukban tartó harmadik személyeket utasítsa e vagyontárgyak átadására. E kérelem előterjesztésével egyidejűleg a felszámolónak be kell nyújtania a vagyontárgyak tulajdonjogát igazoló dokumentumot. A bíróság a felszámoló kérelme felől azon személyek meghallgatását követően határoz, akiknek a csődvagyonba tartozó vagyontárgyak a birtokukban vannak.

A felszámoló jegyzéket készít a csődvagyonban lévő egyes vagyontárgyakról. A magánszemély adós és az adós képviselőjére jogszabály alapján korábban felhatalmazott személyek e tekintetben kötelesek együttműködni a felszámolóval. A felszámolónak a nevezett személyektől össze kell gyűjtenie a szükséges információkat, kivéve ha ez az eljárás indokolatlan elhúzódásával járna.

A felszámoló listát készít az adós valamennyi hitelezőjéről, akiről az adós üzleti főkönyveiből és üzleti dokumentációjából, az adóstól származó egyéb információkból, a benyújtott követelésekből, illetve egyéb okokból tudomással bír.

A felszámoló a csődeljárás megindításának idejét figyelembe véve készít egy szisztematikus áttekintést, amelyben feltünteti és összehasonlítja a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, valamint az adós kötelezettségeit és azok értékelését.

A csődvagyonleltárt, a hitelezők listáját, valamint a vagyontárgyak és kötelezettségek áttekintését legkésőbb a jelentéstételi tárgyalást megelőző nyolc nappal be kell nyújtani a bírósági irodához.

A csődeljárás megindítása nem érinti az adós arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a kereskedelmi és adózási jogszabályok alapján főkönyvet és könyvelést vezessen. A felszámolónak el kell látnia a csődvagyonnal kapcsolatos ilyen feladatokat.

A felszámoló legkésőbb 15 nappal a jelentéstételi tárgyalást megelőzően köteles az adós gazdasági helyzetére és a fennálló helyzet okaira vonatkozó jelentést benyújtani a bíróságnak, amely jelentést legkésőbb a jelentéstételi tárgyalás előtt nyolc nappal közzétesznek a bíróság elektronikus hirdetőtábláján (*e-Oglasna ploča suda*).

A jelentéstételi tárgyalást követően a felszámoló haladéktalanul köteles értékesíteni a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, feltéve, hogy ez nem ellentétes a hitelezői gyűlés döntésével.

A felszámoló a csődeljárás vagyontárgyait a hitelezői gyűlés és a hitelezői választmány döntéseivel összhangban köteles értékesíteni.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A csődeljárás megindításakor az adós mint jogi személy jogai megszűnnek és a felszámolóra szállnak át. A csődeljárás megindításakor a magánszemély adósnak a csődvagyon részét képező vagyontárgyak kezelésére és elidegenítésére vonatkozó jogai a felszámolóra szállnak át.

A csődeljárás megindítását követően a felszámoló haladéktalanul köteles birtokba venni a csődvagyon összes vagyontárgyát és átvenni azok kezelését.

A felszámoló a csődeljárás megindításáról hozott végrehajtható határozat alapján kérheti a bíróságtól, hogy utasítsa az adóst a vagyontárgyainak átadására, valamint hogy rendeljen el végrehajtási intézkedéseket az utasítás betartásának kikényszerítése érdekében.

A felszámoló a csődeljárást megindító határozat jogerőre emelkedését követően megkérheti a bíróságot, hogy a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat birtokukban tartó harmadik személyeket utasítsa e vagyontárgyak átadására. E kérelem előterjesztésével egyidejűleg a felszámolónak be kell nyújtania a vagyontárgyak tulajdonjogát igazoló dokumentumot. A bíróság a felszámoló kérelme felől azon személyek meghallgatását követően határoz, akiknek a csődvagyonba tartozó vagyontárgyak a birtokukban vannak.

A felszámoló jegyzéket készít a csődvagyonban lévő egyes vagyontárgyakról. A magánszemély adós és az adós képviselőjére jogszabály alapján korábban felhatalmazott személyek e tekintetben kötelesek együttműködni a felszámolóval. A felszámolónak a nevezett személyektől össze kell gyűjtenie a szükséges információkat, kivéve ha ez az eljárás indokolatlan elhúzódsával járna.

A felszámoló listát készít az adós valamennyi hitelezőjéről, akiről az adós üzleti főkönyveiből és üzleti dokumentációjából, az adóstól származó egyéb információkból, a benyújtott követelésekből, illetve egyéb okokból tudomással bír.

A felszámoló a csődeljárás megindításának idejét figyelembe véve készít egy szisztematikus áttekintést, amelyben feltünteti és összehasonlítja a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, valamint az adós kötelezettségeit és azok értékelését.

A csődvagyonteltárt, a hitelezők listáját, valamint a vagyontárgyak és kötelezettségek áttekintését legkésőbb a jelentéstételi tárgyalást megelőző nyolc nappal be kell nyújtani a bírósági irodához.

A csődeljárás megindítása nem érinti az adós arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a kereskedelmi és adózási jogszabályok alapján főkönyvet és könyvelést vezessen. A felszámolónak el kell látnia a csődvagyonnal kapcsolatos ilyen feladatokat.

A felszámoló legkésőbb 15 nappal a jelentéstételi tárgyalást megelőzően köteles az adós gazdasági helyzetére és a fennálló helyzet okaira vonatkozó jelentést benyújtani a bíróságnak, amely jelentést legkésőbb a jelentéstételi tárgyalás előtt nyolc nappal közzétesznek a bíróság elektronikus hirdetőtábláján (*e-Oglasna ploča suda*).

A jelentéstételi tárgyalást követően a felszámoló haladéktalanul köteles értékesíteni a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, feltéve, hogy ez nem ellentétes a hitelezői gyűlés döntésével.

A felszámoló a csődeljárás vagyontárgyait a hitelezői gyűlés és a hitelezői választmány döntéseivel összhangban köteles értékesíteni.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

a) Csőd előtti eljárás – a követeléseket formanyomtatványon kell benyújtani a Pénzügyi Ügynökség illetékes szervezeti egységének, amelyhez mellékelni kell azokat a dokumentumokat, amelyeken a követelés alapul vagy amelyek igazolják a követelést.

A Pénzügyminisztérium – Adóhatóság (*Ministarstvo financija – Porezna uprava*) adóból, pótaból, jogszabálynál fogva a keresetből és jövedelemből levonandó kötelező biztosítási hozzájárulásokról származó követeléseket, valamint olyan követeléseket nyújthat be, amelyeket külön szabályozás alapján jogosultak beszédni, kivéve a munkaviszonyból származó jövedelmet terhelő adóból és pótaból eredő követeléseket és a munkaviszony alapján biztosított személyek után fizetendő hozzájárulások alapösszegéből eredő követeléseket.

A csőd előtti eljárásban az adós munkavállalói és korábbi munkavállalói, valamint a Pénzügyminisztérium – Adóhatóság nem nyújthat be munkaviszonyból, jogszabályban vagy kollektív megállapodásban rögzített összeghatárig terjedő végkielégítésből eredő követelést, valamint munkahelyi baleset vagy munkával kapcsolatos megbetegedés miatt fizetett kártérítésen alapuló követelést; ezek a követelések nem képezhetik a csőd előtti eljárás tárgyát. Amennyiben a kérelmező elmulasztotta e követelések bejelentését a csőd előtti eljárás megindítása iránti keresetében, vagy amennyiben hibásan jelentette be azokat, az adós munkavállalói és korábbi munkavállalói, valamint a Pénzügyminisztérium – Adóhatóság kifogást nyújthat be.

A követelések benyújtásakor a külön kielégítés jogával (*razlučni vjerovnici*) rendelkező hitelezők kötelesek tájékoztatást nyújtani a jogaikról, a külön kielégítés jogalapjáról, valamint az adós vagyonának azon részéről, amelyre a külön kielégítés iránti joguk vonatkozik, valamint nyilatkozniuk kell arról, hogy lemondanak-e vagy sem a külön kielégítésre vonatkozó jogokról.

A követelések benyújtásakor azok a hitelezők, akik az adós fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonból kivett vagyontárgyainak hivatkozott részére is igényt tarthatnak (*izlučni vjerovnici*), kötelesek tájékoztatást nyújtani a jogaikról, a kivétel jogalapjáról, valamint az adós vagyonának azon részéről, amelyre ez a kivétel vonatkozik.

A követelések benyújtásakor a hitelezők mindkét említett típusa (*razlučni vjerovnici* és *izlučni vjerovnici*) köteles nyilatkozatot tenni arról, hogy a szerkezetátalakítási terv végrehajtása érdekében hozzájárul-e vagy pedig megtagadja a hozzájárulást ahhoz, hogy felfüggeszék a kielégítést azokból a vagyontárgyakból, amelyekre a külön kielégítés iránti joguk vonatkozik, vagy felfüggeszék azoknak a vagyontárgyaknak az elkülönítését, amelyekre a kivételre való jogosultságuk vonatkozik.

A csőd előtti egyezség nem akadályozhatja azoknak a hitelezőknek a jogait, akik külön kielégítésre jogosultak azokból a vagyontárgyakból, amelyekre a külön kielégítés joga vonatkozik, kivéve, ha az egyezség ettől eltérően rendelkezik. Amennyiben a csőd előtti egyezség ettől kifejezetten eltérően rendelkezik, meg kell jelölnie, hogy a szóban forgó hitelezők jogainak mely részét korlátozza, meddig halasztja el a kielégítést, és a csőd előtti eljárás mely egyéb rendelkezései vonatkoznak e jogokra.

Amennyiben a hitelező elmulasztja benyújtani a követelést, a csőd előtti eljárás megindítása iránti keresetben azonban hivatkoztak e követelésre, a szóban forgó követelést benyújtottnak kell tekinteni.

Az adós és a vagyonkezelő, ha kijelölték, kötelesek állást foglalni a hitelezők által benyújtott követelésekkel kapcsolatban. Ezt az álláspontot formanyomtatványon benyújtják a Pénzügyi Ügynökség illetékes szervezeti egységének, amely formanyomtatvány minden egyes követelés tekintetében az alábbi információkat tartalmazza:

1. a követelés sorszáma a benyújtott követelések táblázatából
2. a hitelezők azonosítására szolgáló információ
3. a benyújtott követelés összege
4. az adós vagy, ha kijelölték, a vagyonkezelő nyilatkozata a követelés elismeréséről vagy vitásáról
5. a követelés vitatott összege
6. a vitatott követelés vagy annak egy részének fenn nem állását alátámasztó tények.

A benyújtott követelésekre vonatkozó álláspont előadására nyitva álló határidő leteltét követően az adós vagy, ha kijelölték, a vagyonkezelő többé nem vitathatja az általuk elismert követeléseket.

A hitelező megtámadhatja a másik hitelező által benyújtott követelést.

A követelés megtámadását formanyomtatványon kell benyújtani a Pénzügyi Ügynökség illetékes szervezeti egységének, és tartalmaznia kell a következő információkat:

1. a követelést vitató hitelező azonosításához szükséges információk
2. a vitatott követelés hivatkozási száma a benyújtott követelések táblázatából
3. a vitatott követelést benyújtó hitelező azonosításához szükséges információk
4. a benyújtott és vitatott követelés összege
5. a követelést vitató hitelező nyilatkozata
6. a követelés vitatott összege
7. a vitatott követelés vagy annak egy részének fenn nem állását alátámasztó tények.

A Pénzügyi Ügynökség formanyomtatványon táblázatot állít össze a benyújtott követelésekről, valamint táblázatot készít a vitatott követelésekről.

a) Csődeljárás – a követeléseket formanyomtatványon kell benyújtani két példányban a felszámoló részére, amelyhez mellékelni kell azokat a dokumentumokat, amelyek a követelés alapul vagy amelyek igazolják a követelést.

A felszámoló listát készít az adós munkavállalóinak és korábbi munkavállalóinak valamennyi követeléséről a csődeljárás megindításáig bezárólag, amely követeléseket bruttó és nettó összegben kell feltüntetni; a követelések benyújtásából két példányt be kell adni aláírásra.

A nem elsőbbségi hitelezők követéseit csak a bíróság külön felhívására lehet benyújtani. Az ilyen követelések benyújtásakor fel kell tüntetni, hogy ezek nem elsőbbségi követelések, valamint meg kell jelölni a rangsort, amelyre a hitelező jogosult.

A kivétel érvényesítésére jogosult hitelezők (*izlučni vjerovnici*) kötelesek tájékoztatni a felszámolót a kivétel érvényesítésére vonatkozó jogukról és e joguk jogalapjáról, valamint megjelölni azokat a vagyontárgyakat, amelyekre e jog vonatkozik, vagy a tájékoztatásukban megjelölni a kivétel iránti joguk okán fennálló kártérítési jogukat.

A külön kielégítésre jogosult hitelezőknek (*razlučni vjerovnici*) tájékoztatniuk kell a felszámolót a külön kielégítésre vonatkozó jogukról és e joguk jogalapjáról, valamint megjelölni azokat a vagyontárgyakat, amelyekre e jog vonatkozik. Amennyiben az ilyen hitelezők a csődeljárásban eljáró hitelezőkként is követelést nyújtanak be, a benyújtáskor meg kell jelölniük, hogy a külön kielégítés iránti joguk a csődeljárás adósa vagyonának mely részére vonatkozik, valamint meg kell jelölniük azt az összeget, amely a hivatkozott külön kielégítés joga alapján előreláthatóan a követelésükből nem nyer kielégítést.

A külön kielégítésre jogosult hitelezők, akik a felszámolót nem tájékoztatják megfelelően erről a jogukról, nem veszítik el a külön kielégítésre vonatkozó jogukat. Ettől eltérően, a külön kielégítésre jogosult hitelezők elveszítik a külön kielégítésre vonatkozó jogukat, és nem jogosultak kártérítést vagy bármely egyéb kompenzációt követelni a csődeljárás adósától vagy hitelezőjétől, ha a külön kielégítés jogának tárgyát a csődeljárásban nélkülük értékesítették, és a kielégítési jogot köznyilvántartásba nem jegyezték be, vagy arról a felszámoló nem tudott vagy nem tudhatott.

A benyújtott követeléseket az előzetes tárgyaláson az összegük és rangsoruk alapján megvizsgálják.

A felszámolónak minden egyes követelés tekintetében kifejezetten nyilatkoznia kell arról, hogy a követelést elismeri vagy vitatja.

A felszámoló, a magánszemély adós vagy a csődeljárásban eljáró valamely hitelező által vitatott követelést külön kell megvizsgálni. A kivétel iránti jog és a külön kielégítés joga nem képezik a vizsgálat tárgyát.

A követelést akkor állapítják meg, ha az előzetes tárgyaláson azt a felszámoló elismeri és a csődeljárásban eljáró hitelező nem vitatja, vagy a bejelentett megtámadását elutasítják. Amennyiben a magánszemély adós vitatja a követelést, ez nem képezi akadályát a követelés megállapításának.

A bíróság táblázatot állít össze a megvizsgált követelésekből, amelyben minden egyes benyújtott követelés tekintetében feltünteti az összeget, amelyben a követelést megállapították, a követelés rangsorát, valamint a követelést megtámadó személyt. A táblázatban szintén feltüntetik a magánszemély adós által megtámadott követeléseket. A követelés megállapítását a bíróság váltón vagy adósságról szóló egyéb dokumentumokon is feltünteti.

A megvizsgált követelésekről szóló táblázat alapján a bíróság határozatot hoz, amelyben meghatározza a megállapított vagy vitatott önálló követelések összegét és rangsorát. E határozat alapján a bíróság szintén határoz a követelések megállapításával vagy megtámadásával kapcsolatos keresetindítás felől.

Amennyiben a felszámoló megtámadta a követelést, a bíróság felhívja a hitelezőt, hogy nyújtson be keresetet az adóssal szemben a vitatott követelés megállapítása iránt.

Amennyiben a csődeljárásban eljáró valamely hitelező olyan követelést támadott meg, amelyet a felszámoló elismert, a bíróság felhívja e hitelezőt, hogy nyújtson be keresetet a vitatott követelés megállapítása iránt. Az ilyen jogvitában a követelést vitató személy az adós nevében és érdekében jár el.

Amennyiben az adós munkavállalóinak vagy korábbi munkavállalóinak követéseit vitatják, a vitatott követelések megállapítása iránti keresetet a bírósági eljárásra vonatkozó általános szabályokkal és a munkaügyi jogvitákban irányadó különös rendelkezésekkel összhangban kell benyújtani.

Amennyiben a vitatott követelésről végrehajtható okiratot bocsátottak ki, a bíróság felhívja a vitató felet, hogy a követelés megtámadása jogosságának bizonyítása érdekében nyújtson be keresetet.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A hitelezők kielégítése pénzforgalom alapján történik. Az alárendelt hitelezőket részleges felosztáskor nem veszik figyelembe. A felosztást a felszámoló végzi el. Minden egyes felosztás előtt a felszámolónak be kell szereznie a hitelezői választmány vagy, amennyiben nem hoztak létre hitelezői választmányt, a bíróság egyetértését.

A rangsorban legelől álló magasabb rendű követelések magukban foglalják az adós munkavállalóinak és korábbi munkavállalóinak a csődeljárás megindítása napjáig felmerült, a teljes bruttó összegre vonatkozó munkaviszonyból származó követeléseit, a végkielégítés iránti követelést a jogszabályban vagy kollektív megállapodásban rögzített összegben, valamint a munkahelyi baleset vagy munkával kapcsolatos megbetegedés miatti kártérítésből eredő követelést.

A rangsorban második helyen álló magasabb rendű követelések az alárendelt követelések kivételével magukban foglalják az összes többi adóssal szembeni követelést.

A magasabb rendű követelések kielégítését követően az alárendelt kategóriába sorolt követeléseket a következő sorrendben elégitik ki:

1. a csődeljárásban eljáró hitelezők követeléseinek a csődeljárás megindítása óta felmerült kamatok
2. a magánszemély hitelezők részéről az eljárásban való részvételükkel összefüggésben felmerült költségek
3. bűncselekmények vagy szabálysértések miatt kiszabott bírságok és a büntetőügyi vagy szabálysértési eljárásból eredő költségek
4. az adós szabad szolgáltatásnyújtását követelő követelések
5. kölcsön visszafizetésére vonatkozó követelések, hogy pótolják valamely gazdasági társaság tagjának törzsbetétjét vagy ezzel összefüggő követeléseket.

A fennálló követelések a csődeljárás megindításának napján esedékessé válnak.

Az olyan felbontó feltétellel érintett követelések, amely a csődeljárás megindításakor lép hatályba, mindaddig feltétel nélküli követelésnek minősülnek, amíg az ilyen feltétel hatályba nem lép.

A csődeljárás költségeit és a csődvagyont terhelő egyéb kötelezettségeket teljesítik először a csődvagyonból. A felszámoló a lejáratauk sorrendjében rendezi a követeléseket.

A felszámoló a felosztást megelőzően listát készít azokról a követelésekről, amelyeket a felosztás során figyelembe fognak venni (felosztási lista). Az adós munkavállalóinak és korábbi munkavállalóinak a csődeljárás megindításának napjáig felmerült, munkaviszonyból származó követeléseit bruttó összegük szerint veszik figyelembe. A listának tartalmaznia kell a követelések összesítését és a csődvagyonból rendelkezésre álló, a hitelezők között felosztandó összeget.

A külön kielégítésre jogosult hitelezőknek, akinek az adós személyes felelősséggel is tartozik, legkésőbb a felosztási lista kihirdetésétől számított 15 napon belül arra vonatkozó bizonyítékot kell benyújtania a felszámoló részére, hogy lemondott a külön kielégítés iránti jogáról – illetve ezt milyen összeg tekintetében tette – vagy hogy nem került sor külön kielégítésre. Amennyiben határidőben nem nyújtanak be bizonyítékot, a követelésüket a részleges felosztás során nem veszik figyelembe.

A felfüggesztő feltétellel ellátott követeléseket a részleges felosztás során a teljes összegük szerint veszik figyelembe. Az e követelésekkel érintett részt a felosztás során fenntartják.

A végső felosztás során a felfüggesztő feltétellel érintett követeléseket nem veszik figyelembe, ha a feltétel teljesülésének lehetősége olyan távoli, hogy a felosztáskor nem bír anyagi értékkel. Ebben az esetben az e követelés teljesítésére a korábbi felosztások során félretett összegeket befoglalják abba a vagyonba, amelyből a végső felosztásra sor fog kerülni.

A részleges felosztásból kizárt hitelezők, akik később teljesítik a csődtörvény 275. és 276. cikkében foglalt feltételeket, a következő felosztás során a többi hitelezőnek fizetett összeggel megegyező összegű kifizetésben részesülnek a csődvagyon egyenlegéből. Csak ezt követően folytatódhat a többi hitelező követelésének kielégítése.

A végső felosztás akkor kezdődik, amint a csődvagyon értékesítése befejeződött. A végső felosztás csak a bíróság jóváhagyásával indítható meg.

Amennyiben a végső felosztás során valamennyi hitelező követelése teljes mértékben rendezhető, a felszámoló a fennmaradó többletet átutalja a magánszemély adósnak. Amennyiben az adós jogi személy a felszámoló az adós társaságban érdekeltséggel rendelkező minden egyes személynek átadja a többlet azon részét, amelyre ez a személy a csődeljáráson kívüli felszámolási eljárás bekövetkezése esetén jogosult lenne.

14 Mik a fizetési képtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

a) Csőd előtti eljárás – ha a hitelezők elfogadják a szerkezetátalakítási tervet, a bíróság határozatban megállapítja a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását és megerősíti a csőd előtti egyezséget, kivéve, ha:

– az egyik hitelező kellő bizonyossággal megállapítja, hogy a szerkezetátalakítási terv olyan mértékben korlátozza a jogait, hogy kevesebbet kapnának, mint amiben szerkezetátalakítás hiányában várhatóan részesülnének

– nem tűnik valószínűnek a szerkezetátalakítási tervből, hogy a végrehajtása lehetővé tenné az adós fizetőképessé válását a folyó év végéig hátralévő időben, illetve az egymást követő két naptári éven belül

– a szerkezetátalakítási terv nem határozta meg azoknak az összegeknek a teljesítését, amelyeket a hitelezők akkor kapnának, ha a követeléseik nem lennének vitatottak, vagy

– a szerkezetátalakítási terv egy vagy több hitelező követelésének tőkésítését javasolta, és az adós tagjai nem hoztak határozatot az ilyen tevékenységhez való hozzájárulásukról a gazdasági társaságokról szóló törvény (*Zakon o trgovačkim društvima*) rendelkezései szerint.

Amennyiben a csőd előtti egyezség megerősítésének feltételei nem teljesültek, a bíróság határozatban megállapítja, hogy a csőd előtti egyezség megerősítését megtagadta, és felfüggeszti az eljárást.

A megerősített csőd előtti egyezség joghatással bír azokra a hitelezőkre, akik nem vettek részt az eljárásban, és azokra a hitelezőkre is, akik részt vettek az eljárásban, és a vitatott követeléseiket utólag megállapítják.

Az adós, aki nyereségre tett szert olyan kötelezettségekből, amelyeket megerősített csőd előtti egyezség alapján leírtak, köteles megőrizni az ilyen megszerzett nyereséget a csőd előtti egyezségből eredő összes kötelezettség teljesítésére rendelkezésre álló időtartam lejártáig.

Amennyiben a hitelező leírja az adós valamely követelését a megerősített csőd előtti egyezséggel összhangban, a leírt követelés összege a hitelező adóból levonható költségének minősül.

b) Csődeljárás - közvetlenül a végső felosztás befejezését követően a bíróság határozatot hoz a csődeljárás lezárásáról, amely határozatot azon nyilvántartást vezető hatóságnak kézbesíti, amelybe az adóst bejegyezték. A nyilvántartásból való törlést követően a jogi személy adós megszűnik, a természetes személy adós pedig elveszíti a kereskedői vagy egyéni vállalkozói státuszát.

15 Melyek a hitelezőket a fizetési képtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A csődeljárásban eljáró hitelezők a magánszemély adóssal szemben lefolytatott csődeljárás befejezését követően a fennmaradó követeléseik teljes körű kielégítése érdekében további intézkedéseket tehetnek.

A csődeljárásban eljáró hitelezők az adóssal szemben fennálló követeléseiket a követeléseiket megállapító határozat útján érvényesíthetik, feltéve, hogy e követeléseket megállapították, és azokat az adós az előzetes tárgyaláson nem vitatta. A sikertelenül megtagadott követelés egyenértékű a nem vitatott követelésekkel.

A bíróság a felszámoló vagy bármely hitelező javaslatára, vagy hivatalból eljárva elrendeli az eljárás folytatását egy későbbi felosztás érdekében, amennyiben a végső tárgyalást követően:

1. teljesültek azok az előfeltételek, amelyek alapján a visszatartott összegek a hitelezők között feloszthatók
2. a csődvagyonból kifizetett egyes összegek visszakerültek a csődvagyonba
3. olyan vagyontárgyakat találtak, amelyek a csődvagyonba tartoznak.

A bíróság attól függetlenül elrendeli az eljárás folytatását egy további felosztás érdekében, hogy az eljárás már lezárásra került.

A bíróság tartózkodhat a további felosztástól, és a felosztás céljából rendelkezésre álló összeget átutalhatja a hitelezők részére, vagy a talált tárgyat átadhatja az adósnak, amennyiben így látja helyénvalónak figyelemmel az összeg jelentéktelen voltára vagy a tárgy csekély értékére, valamint a további felosztásra irányuló eljárás folytatásának költségeire. A bíróság az eljárás további felosztás céljából történő folytatását az ilyen eljárás költségeinek fedezését szolgáló előleg fizetésétől teheti függővé.

A további felosztás végrehajtását követően a bíróság határozatot hoz a csődeljárás lezárásáról.

A további felosztás elrendelését követően a felszámoló a végső lista alapján felosztja azt az összeget, amelyről szabadon rendelkezhet, vagy pedig a csődvagyon később fellelt részének értékesítéséből származó összeget osztja fel. A felszámoló a végelszámolást benyújtja a bíróságnak.

Azok a hitelezők, akiknek a követeléseiről a felszámoló tudomással bír, a csődvagyonból:

1. a részleges felosztás során, a felosztásra szánt rész meghatározását követően
2. a végső felosztás során, a végső tárgyalás berekesztését követően,
3. a további felosztás során, az adott felosztásra vonatkozó lista közzétételét követően,

a csődvagyonnak csak a felosztást követően fennmaradó egyenlegéből követelhetnek kielégítést.

16 Ki viseli a fizetésektelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Az egyes hitelezők maguk viselik a csőd előtti eljárás és a csődeljárás során felmerült költségeiket, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A csődeljárás megindítása előtt végzett azon jogi aktusokat, amelyek veszélyeztetik a csődeljárásban eljáró hitelezők egységes kielégítését (hátrányt okozva a hitelezőknek), vagy amelyek egyes hitelezőknek kedveznek más hitelezőkkel szemben (kedvezményes elbánás egyes hitelezőknek), a felszámoló az adós nevében, valamint a csődeljárásban eljáró hitelezők a csődtörvény rendelkezéseivel összhangban megtámadhatják. Az olyan mulasztások, amelyek az adóst megfosztották valamely jogától, vagy amelyek alapján vele szemben fennálló pénzbeli követelés keletkezett, ilyen követelést fenntartottak vagy biztosítékkal láttak el, egyenértékűek a hivatkozott jogi aktusokkal.

Azon jogi aktus, amely a hitelező számára biztosítékot vagy kielégítést nyújt vagy tesz lehetővé oly módon és olyan időben, amely összhangban van a jogai lényegi tartalmával (kongruens kiegyenlítés), és amelyre a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző három hónapon belül került sor, megtámadható, amennyiben az aktus idején az adós fizetésektelen volt és a hitelező tudott erről a fizetésektelenségről.

Azon jogi aktus, amely a hitelező számára biztosítékot vagy kielégítést nyújt vagy tesz lehetővé a jogai lényegi tartalmával összhangban, megtámadható, amennyiben arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően került sor, és amennyiben a hitelező az aktus idején tudott a fizetésektelenségről vagy a csődeljárás megindítása iránti keresetről.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelező tudott a fizetésektelenségről vagy a csődeljárás megindítása iránti keresetről, amennyiben tudomással bírt vagy tudnia kellett volna azokról a körülményekről, amelyekből nyilvánvalóan ki kellett derülnie a fizetésektelenségnek vagy annak, hogy csődeljárás megindítása iránti keresetet nyújtottak be.

Úgy kell tekinteni, hogy azok a személyek, akik az aktus idején közeli kapcsolatban álltak az adóssal, tudomással bírtak a fizetésektelenségről, illetve a csődeljárás megindítása iránti keresetről.

Azon jogi aktus, amely olyan hitelező számára nyújt vagy tesz lehetővé biztosítékot vagy kielégítést, aki nem volt jogosult követelés benyújtására, illetve nem volt jogosult a követelését azon a módon vagy abban az időben benyújtani, megtámadható, amennyiben:

1. arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó hónapon belül vagy a kereset benyújtását követően került sor, vagy
2. arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző harmadik vagy második hónapon belül került sor, és az adós abban az időben fizetésektelen volt, vagy
3. arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző harmadik vagy második hónapon belül került sor, és a hitelező az aktus elvégzésének idejekor tisztában volt vele, hogy az a csődeljárásban eljáró hitelezők számára hátrányt okoz.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelező tisztában volt vele, hogy az aktus hátrányt okoz a többi hitelezőknek, ha e hitelező tudomással bírt vagy tudnia kellett volna azokról a körülményekről, amelyekből nyilvánvalóan ki kellett derülnie, hogy a hitelezőket hátrány éri.

Úgy kell tekinteni, hogy azok a személyek, akik az aktus idején közeli kapcsolatban álltak az adóssal, tudomással bírtak arról, hogy a csődeljárásban eljáró hitelezőket hátrány fogja érni.

Az adós olyan jogi aktusa, amely közvetlenül hátrányt okoz a csődeljárásban eljáró hitelezőknek, megtámadható:

1. ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző három hónapon belül került sor, ha az adós az aktus idején fizetéseképtelen volt és amennyiben a másik fél tudott a fizetéseképtelenségről, vagy
2. ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően került sor és a másik fél az aktus idején tudta vagy e félnek tudnia kellett volna a fizetéseképtelenségről vagy a csődeljárás megindítása iránti keresetről.

Az adós bármely olyan jogi aktusa, amely az adós valamely jogának elvesztésével jár, vagy amely megakadályozza az adós valamely jogának érvényesítését, vagy bármely aktus, amely alapján az adóssal szembeni pénzbeli követelés érvényben maradhat vagy érvényesíthető, ugyanolyan megítélés alá esik, mint a hitelezőknek közvetlen hátrányt okozó aktusok.

Az adós által a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó tíz év alatt vagy a kereset benyújtását követően, a hitelezőknek okozandó hátrány szándékával hozott jogi aktus megtámadható, amennyiben a másik fél az aktus idején tisztában volt az adós szándékával. A szándékról való tudomást feltételezni kell, ha a másik fél tudott arról, hogy az adóst fizetéseképtelenség fenyegeti, és hogy ez az aktus a hitelezőknek hátrányt okozna.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelező tudott arról, hogy az adóst fizetéseképtelenség fenyegeti, és hogy egy ilyen aktus a hitelezőknek hátrányt okozna, ha e hitelező tudomással bírt vagy e hitelezőnek tudnia kellett volna azokról a körülményekről, amelyekből nyilvánvalóan ki kellett derülnie, hogy az adós fizetéseképtelen volt és a szóban forgó aktus a hitelezőknek hátrányt okozna.

Az adós által és az adóshoz közel álló személyek által kötött visszterhes szerződések megtámadhatóak, amennyiben a hitelezőknek közvetlen hátrányt okoznak. Nem támadható meg az ilyen szerződés, ha azt a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtása előtt több mint két évvel kötötték, vagy ha a másik fél bizonyítja, hogy a szerződés megkötésekor nem tudott az adós arra irányuló szándékáról, hogy a hitelezőknek kárt okozzon.

Az adós ellentételezés nélküli vagy jelentéktelen ellentételezésben részesülő jogi aktusa megtámadható, kivéve, ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtása előtt több mint négy évvel került sor. Jelentéktelen értékű alkalmoszerű ajándékozás esetén az aktus nem támadható meg.

Semmis az a jogi aktus, amellyel a gazdasági társaság tagja törzsbetét pótlására szolgáló kölcsön visszafizetésére irányuló követeléssel él:

1. ha biztosítékot nyújt, és ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó öt évben vagy a kereset benyújtását követően került sor
2. ha garanciát nyújt a teljesítésre, és ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó évben vagy a kereset benyújtását követően került sor.

A jogi aktus, amellyel a gazdasági társaság csendestársának érdekeltsége részben vagy egészben visszakerül, vagy amellyel az elszenvedett veszteség rájuk eső részét elengedik, megtámadható, ha az aktus alapjául szolgáló szerződést a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó évben vagy a kereset benyújtását követően kötötték. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha a csendestárs a szerződéssel összhangban megszűnik.

Kongruens kiegyenlítés esetén az adós által váltó útján teljesített kifizetések nem követelhetők vissza a címzettől, ha, a forgatható értékpapírokra vonatkozó jogszabályok alapján, a címzett a kifizetés megtagadása esetén más adóssal szemben fennálló követeléstől esne el.

A jogi aktus a joghatásai kiváltásakor minősül megtettnek.

Ha a jogi aktus érvényességéhez nyilvános főkönyvbe, nyilvántartásba vagy naplóba való bejegyzés szükséges, a jogi aktus akkor minősül meghozottnak, amint teljesültek az érvényesség egyéb feltételei, az adós ilyen bejegyzésre irányuló szándéknyilatkozata kötelező érvényűvé válik, és a másik fél jogi változás bejegyzése iránti kérelmet terjeszt elő. Ez a rendelkezés szintén irányadó a jogi változás iránti jog biztosítása érdekében történő előzetes bejegyzésre irányuló kérelmekre is.

Amennyiben a jogi aktus feltételtől vagy határidőtől függ, azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az aktust meghozták, nem pedig a feltétel bekövetkeztének vagy a határidő lejártának időpontját.

A jogi aktus, amellyel szemben végrehajtási intézkedés áll rendelkezésre, valamint a végrehajtási eljárás keretein belül hozott jogi aktus megtámadható.

Amennyiben az adós a teljesítéséért cserébe azzal egyenértékű ellentételezést fogadott el, amely közvetlenül a vagyona részévé vált, a szóban forgó teljesítés háttéréül szolgáló jogi aktus csak abban az esetben támadható, ha szándékos károkozásra irányult.

A felszámoló, az adós nevében eljárva, a bíróság jóváhagyása esetén támadhatja meg az adós jogi aktusait. A panaszt azzal a személlyel szemben kell benyújtani, akivel szemben a megtámadott aktust hozták.

A felszámoló a csődeljárás megindításától számított másfél éven belül panaszt nyújthat be a jogi aktusok megtámadása érdekében.

Minden egyes csődeljárásban eljáró hitelező keresetet nyújthat be a jogi aktusok megtámadása érdekében a saját nevében és a saját költségén, ha:

- a felszámoló nem nyújtott be keresetet a jogi aktusok megtámadása iránt a csődtörvény 212. cikkének (3) bekezdésében előírt határidőn belül – a csődtörvény 212. cikkének (3) bekezdésében előírt határidő leteltétől számított három hónapon belül

- a felszámoló eláll a jogi aktus megtámadása iránt benyújtott keresettől – a keresettől való elállást megerősítő jogerős határozatnak a bíróság elektronikus hirdetőtábláján (*e-Oglasna ploča suda*) való közzétételétől számított három hónapon belül

- a felszámolótól korábban nyilatkozatot kértek, a felszámoló pedig nyilatkozott arról, hogy nem nyújt be keresetet a jogi aktusok megtámadása iránt – a felszámoló nyilatkozatának a bíróság elektronikus hirdetőtábláján való közzétételétől számított három hónapon belül

- a felszámolótól korábban nyilatkozatot kértek, a felszámoló pedig három hónapon belül nem nyilatkozott arról, hogy nyújt-e be keresetet a jogi aktusok megtámadása iránt – az ilyen nyilatkozat megtételére irányuló felszólítás közzétételétől számított három hónapon belül.

Amennyiben a jogi aktus megtámadása iránti keresetnek helyt adtak, a megtámadott jogi aktus nem vált ki joghatást a csődvagyonnal szemben, a másik fél pedig köteles a csődvagyonba visszajuttatni minden olyan anyagi hasznot, amelyhez a megtámadott ügylet révén jutott, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik. A jogi aktus megtámadása iránti keresetnek helyt adó határozat alapján a felszámoló az adós vagy a csődvagyon nevében és érdekében, a csődeljárásban eljáró hitelező pedig a saját nevében és a csődeljárás adósa vagy a csődvagyon érdekében végrehajtás iránti keresetet nyújthat be.

Az a személy, aki a teljesítést ellentételezés nélkül vagy jelentéktelen ellentételezés mellett fogadja el, csak az ezáltal történő gazdagodása esetén köteles visszatéríteni azt, amit kapott, kivéve, ha tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy az ilyen teljesítés hátrányt okoz a hitelezőknek.

A jogi aktus megtámadása iránti kereset tárgyában hozott jogerős határozatot alkalmazni kell a csődeljárás adósára, a csődvagyonra és a csődeljárásban eljáró összes hitelezőre is, kivéve ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik.

Amennyiben a bíróság a jogi aktus megtámadása iránti keresetnek helyt adott, az ellenérdekű fél köteles minden olyan anyagi hasznot visszajuttatni a csődvagyonba, amelyhez a megtámadott ügylet révén jutott. Amint ezek a hasznok visszakerültek a csődvagyonba, a felperes hitelezők elsőbbségi kielégítésre jogosultak ezekből a hasznokból a megállapított követeléseik összegének arányában.

Az adós jogi aktusai valamely jogvitában időbeli korlátozás nélkül megtámadhatók kifogás benyújtásával.

A jogi aktust még az ellenérdekű fél örökösével vagy más egyetemes jogutódjával szemben is meg lehet támadni.

A jogi aktus az ellenérdekű fél egyéb jogutódjával szemben is megtámadható:

1. ha a jogutód a felvásárlás időpontjában tudott azokról a körülményekről, amelyeken a jogelődje felvásárlásának megtámadhatósága alapul
2. ha a jogutód a felvásárlás időpontjában az adóssal közeli kapcsolatban álló személy volt, kivéve, ha bizonyítani tudja, hogy a felvásárlás időpontjában nem tudott azokról a körülményekről, amelyeken a jogelődje felvásárlásának megtámadhatósága alapul
3. ha amit megszereztek ellentételezés nélkül vagy jelentéktelen ellentételezésért került a jogutódhoz.

A csődeljárás megindítását követően hozott jogi aktus, amely a köznyilvánosságba vetett bizalom védelmére hivatott szabályok értelmében marad érvényben, a csődeljárás megindítását megelőzően hozott jogi aktus megtámadására irányadó szabályok szerint megtámadható.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 23/08/2019